

Factsheet debat gewasbeschermingsmiddelen – analyse van imidacloprid concentraties

Algemeen

- De staatssecretaris heeft mede namens I&M op 27 oktober 2014 de Kamer per brief geïnformeerd over de publicatie in het natuurwetenschappelijk tijdschrift Nature over imidacloprid en de correlatie met de afname van insectenetende vogelpopulaties. In het artikel wordt een correlatie aangetoond tussen hoge concentraties van imidacloprid in het oppervlaktewater en een neergaande trend in (insectenetende) vogelpopulaties. Het Ctgb bevestigt dat het artikel inderdaad een correlatie aantoonde, maar constateert dat de gepresenteerde gegevens geen causaal verband aantonen.
- De staatssecretaris heeft vervolgens in de brief de Kamer toegezegd om versneld te willen beschikken over de meetgegevens van de imidacloprid concentraties in het oppervlaktewater. Naar aanleiding van deze nieuwe, recente meetgegevens wordt bezien of dit niet alsnog aanleiding geeft tot ingrijpen, zowel op nationaal als Europees niveau.
- Op het neonicotinoidendossier heeft sinds 2010 reeds veel herbezinning en besluitvorming plaatsgevonden, onder meer door de toelaatbare norm substantieel te verlagen en daarmee samenhangend door het voorschrijven en verplicht stellen van vergaande zuiveringstechnieken van water uit kassen.
- Uit het Europese en nationale juridisch kader volgt dat er – om in te grijpen in toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen – wetenschappelijk onderbouwde aanwijzingen moeten bestaan dat er niet langer wordt voldaan aan de goedkeurings- of toelatingscriteria van werkzame stoffen of gewasbeschermingsmiddelen, waardoor er onaanvaardbare risico's ontstaan. Of er moet in de huidige toelatingen aantoonbare aanleiding zijn voor een ernstig risico dat ingrijpen met een noodmaatregel gerechtvaardigd is. Om daadwerkelijk in te kunnen grijpen is het noodzakelijk dat niet alleen een correlatie maar ook een causaal verband vastgesteld is.

Stand van zaken

- EZ heeft het Centrum voor Milieuwetenschappen van de Universiteit Leiden (CML) verzocht onderzoek te doen naar imidacloprid concentraties in het Nederlandse oppervlaktewater. Het doel van dit onderzoek is een analyse van de imidacloprid concentraties en normoverschrijdingen in het oppervlaktewater in relatie tot de genomen maatregelen vanaf 2010 (in het bijzonder in 2014). De analyse is uitgevoerd voor vijf regio's met een grote bijdrage aan normoverschrijdingen door imidacloprid, onderverdeeld in bloembollen, kassen en boomkwekerijen. De conceptrapportage wordt op dinsdag 26 mei besproken met het CML.
- Greenpeace heeft onlangs de meest recente meetgegevens opgevraagd van een aantal waterschappen met een hoog aandeel glastuinbouwbedrijven. In hun analyse komt naar voren dat bijna 60% van de metingen tussen mei vorig jaar en maart jongstleden niet voldoen aan de norm voor de bescherming van waterleven. Ook blijkt dat in dezelfde periode de milieukwaliteitsnorm voor chronische blootstelling bij meer dan de helft van de meetlocaties wordt overschreden. In de analyse heeft Greenpeace (deels) gebruik gemaakt van andere regio's dan de analyse van het CML.
- Onlangs is een gezamenlijk rapport "Ecosystem services, agriculture and neonicotinoids" van de European Academies' Science Advisory Council (EASAC) aan de Europese Commissie verschenen. Hierin concludeert EASAC dat er snel toenemend wetenschappelijk bewijs is dat neonicotinoïden belangrijke negatieve effecten hebben op de natuur. Het Ctgb is per brief verzocht om op basis van het EASAC-rapport de toelating van neonicotinoïden in Nederland te herbeoordelen en te onderzoeken of dit aanleiding geeft tot het intrekken van toelatingen van deze middelen.

Resultaat

- Zodra de definitieve resultaten beschikbaar zijn van het onderzoek van het CML zal de staatssecretaris de resultaten, conform toezegging, aan de Kamer toesturen, voorzien van een appreciatie. Het Ctgb wordt verzocht om op basis van het rapport de toelating van imidacloprid in

Commented [5.1.2.e]: Algemene opmerking: voorkeur verdient het om de discussies over imidacloprid concentraties en effecten van imidacloprid op bijen apart van elkaar te houden (aparte factsheets c.q. Q+A's)

Commented [5.1.2.e]: De discussies rond imidacloprid in water en de effecten op bijen zijn verschillende discussies waarvoor het verstandig lijkt om deze uit elkaar te houden daar ze verschillende trajecten en tijdlijnen volgen en evt resulteren in ander soortige maatregelen.

Nederland te herbeoordelen en te onderzoeken of dit aanleiding geeft tot het intrekken van toelatingen van deze middelen.